

Särskilt yttrande

Miljönämnden 2021-01-26

Ärende 19 – Detaljplan för Mariekälla 1:26

Hotell Torekällberget – Nej tack!

Vid dagens sammanträde i Miljönämnden har nämnden godkänt samrådshandlingar för detaljplan för Mariekälla 1:26 – eller förenklat ”Hotell Torekällberget”. Om Vänsterpartiet hade haft rösträtt i ärendet hade vi sagt nej tack till förslaget till detaljplan som nu ska ut på samråd. Vi i Vänsterpartiet anser att planförslaget, medför sådan betydande miljöpåverkan i form av kulturmiljöpåverkan, att förslaget till detaljplan inte bör antas

Torekällbergets friluftsmuseum har hittills, sedan sin successiva tillkomst under 1900-talet som en renässans av 1800-talets nationalromantik och som ett minne över grävskopornas framfart i Södertäljes ”moderna” historia under -50-60 och 70-tal, aldrig syftat till att uppstå som härbärge för välbeställda tillfälliga besökare med behov av övernattnig. Syftet har varit att ge Södertäljes medborgare en museal verksamhet och ett friluftsmuseum med återskapade rekonstruerade miljöer från förrförra seklet, exteriört och interiört, för att både pedagogiskt och upplevelsemässigt bidra till en ökad insikt om livet ”anno dazumal”. Förebilden är naturligtvis Artur Hazelius´ Skansen med sitt betydligt större och bredare innehåll. Torekällberget har för Södertäljeborna kommit att bli en oas på ena sidan, den västra, av Södertälje centrum ”romerska” kullar. Den andra sidan är förstås Kusens backe.

Inför hotellplanerna, som en motivering till att storstilat öppna upp för kommersiell hotellverksamhet, har det då och då anförts att Torekällbergets museum behöver utvecklas, att verksamheten har gått i stå. Mot det kan anföras att den politiska viljan under lång tid inte har funnits att göra just detta. Snarare är det ett faktum att svångremmen sakta men säkert dragits åt. En utveckling av

Torekällberget hade istället kunnat innebära ett länge efterfrågat samtidsmuseum, vars embryo återfinns i en källarvåning i en av de befintliga 1800-talskåkarna. Inte heller har det funnits musealt utrymme för en initierad och utvecklad beskrivning av den samtid som handlar om omvandlingen av Södertälje som bruksort till en modern industrikommun med idag 100 000 invånare varav en större del representeras av första, andra och tredje generationens finländare, latinamerikaner, assyrier/syrianer och medborgare från forna öststaterna – en invandringens historia.

I och med förslaget till detaljplan, vilket nu ska ut på samråd, landar kommersiella intressen hem ett Hotell Torekällberget med upp till 125 rum på en av Södertäljes och Torekällbergets bästa markytor med milsvid utsikt över staden. Bolaget - som äger den tomt som Södertälje kommun aldrig borde ha sålt och när den väl var såld, efter värdshusbranden, borde ha köpt tillbaka - får av Södertäljes medborgare så otroligt mycket mer än enbart den yta man nu siktar på att bebygga. Man får en skattefinansierad stor och generös friluftspark för sina hotellgästers promenader mellan konferenssittningarna och/eller festarrangemangen.

För att lyckas med konststycket att i förslag till detaljplan få in upp till 125 rum, barer, restaurant och konferensaula m m, har byggherrarna utan blygsel varit tvungna att pressa bygget dikt an tomtens fastighetsgränser mot allmän kommunmark och därtill nödgas att ta kommunal mark i anspråk för parkeringslösningar för hotell- och restauranggästerna, liksom även för eventuella uteserveringar där idag allmänhetens avgiftsbefriade grönstråk passerar. För tillträde till uteservering behövs i regel en plånbok. Därtill måste det betecknas som både respektlöst och obehörigt att det kommunalt ägda Torekällbergets landmärke omvandlas till ett hotell.

I sin iver att blidka kritikerna till hotellbygget och för att trola bort de ekonomiskt nödvändiga hotellvolymerna om tre och fyra våningar har gestaltningen försökt ta avstamp i en svunnen badortstid, där olika element har hämtats från ett flertal nu rivna högreståndsvillor och badortsinrättningar från dåtiden. Hotellet i sin volym och gestaltning ger en icke efterfrågad regi och stör med sina platsfrämmande "utanpå häng" den finstämda och väl avvägda rekonstruktion

som kvarteren och byggnaderna i friluftsmuseet utgör, som trots att de forslats dit en gång i tiden, andas autenticitet (äkthet). Förslaget till hotellbyggnad håller inte den känslighet inför kulturmiljön som utlovas i underlaget. Tvärtom, upplevelsen är dominant och tar kål på sin omgivning,

Nu sägs syftet vara att bygga på berättelsen om Torekällberget och 1800-talets Södertälje. Ambitionen kan tyckas lovvärd, men landar i en pastisch, som enbart berättar en berättelse om hur Södertäljebornas gemensamt finansierade Torekällberget omvandlades från att vara ett friluftsmuseum med en stor och generös trädgård, till att bli en förgård till en privat och kommersiell 1800-talspastisch vid namn Hotell Torekällberget.

Vi i Vänsterpartiet säger nej tack.

Staffan Norberg (V)

Ersättare Miljönämnden

